

A PÁRISI NEMZETI KÖNYVTÁR ÚJ SZERVEZETE.¹

A „Bibliothèque Nationale“ négy osztályból áll, melyek a következők :

- a) nyomtatott könyvek, térképek és földrajzi gyűjtemények ;
- b) kéziratok, okmányok és oklevelek ;
- c) érmek, régi és feliratos kövek ;
- d) rézmetszetek gyűjteménye.

2. Mindenik osztályban egy-egy dolgozó-terem nyitattik ; ezen kívül a nyomtatványok osztályához még egy olvasó-terem kapcsolatik.

A beboesátás ezen dolgozó termekbe az ide vonatkozó miniszteri szabályzat alapján engedtetik meg. Az olvasó terembe leendő bejutás semmi feltételhez nincs kötve.

3. Mindenik osztály dolgozó termei, valamint az olvasó terem, egész éven át nyitva állanak, kivéve az igazgatói szabályzatban megjelölt napokat és órákat.

4. Az összes könyvtár szolgálati ügyeinek vezetése egy főigazgatóra bízatik.

5. A főigazgatót örök és segédörök támogatják, és egy igazgatósági iroda a számvevő titkár vezetése alatt. Ez iroda viszi egyuttal a levelezést, számadásokat, az anyagi ügyeket és a főfelügyeletet.

6. Az örök igazgatótanácsot alkotnak, mely a „Bibliothèque Nationale“ tanácskozó bizottságának nevezetik.

A segédörök szintén részt vesznek e bizottság tanácskozásaiban, de bármelyik osztály, bármennyi legyen is képviselőinek száma, csak a jelenlevő tagok többsége által megadott szavazatra tarthat jogot.

¹ A «Le Livre» című párisi folyóirat 1885. évi folyamából. 371—373. l.

A bizottság ülésain a főigazgató elnököl.

A számvevő-titkár végzi a bizottság titkáranak teendőit.

7. A főigazgató összehívására a bizottság hetenkint egyszer összejön és ha a körülmények kívánják, többször is. A bizottság adja meg a véleményt a dolgozó termekbe leendő bebocsátás, a különösebb közlemények hitelesítése, az alapítványoknak az egyes osztályok közti felosztása, könyvek, térképek kéziratok, érmek, metszetek stb. vásárlása, a címjegyzékek szerkesztése és kinyomtatása, a rendezés munkálatai, az ajándékok és hagyatékok átvétele és általában mindazon kérdések iránt, a melyek a főigazgató által eléje terjesztetnek.

8. A főigazgató a közoktatás, szépművészetek és vallási ügyek miniszterének előterjesztése alapján neveztetik ki és mozdíttatik el.

Köteles a Bibliothèque Nationale épületében lakni s onnan a miniszter előleges engedélye nélkül el nem távozhatik.

Távollét vagy akadályoztatás esetén a főigazgatót minden nemű ügyeiben az örök egyike helyettesíti, a kit a miniszter a titkári iroda igazgatójának előterjesztése alapján e célra kijelöl.

9. A Bibliothèque National könyvtárának személyzete a következő.

1. Örök, kiknek száma nem haladhatja meg az osztályok számát.

2. Segédörök, legfőlebb nyolezan.

3. Könyvtárnokok, hat osztályba sorozva.

4. Alkönyvtárnokok, négy osztályra osztva.

5. Tisztek.

6. Irnokok.

7. Munkások és bérszolgák.

A számvevő-titkár alkönyvtárnoki, könyvtárnoki vagy soronkivüli őri ranggal bír.

A titkár köteles a Bibliothèque Nationale helyiségében lakni. Nem távozhatik a főigazgató előleges engedélye nélkül.

10. Az örököt és segédörököt a miniszter nevezi ki a főigazgató jelentése és a titkári iroda igazgatójának előterjesztése alapján.

Az örök és segédörök közül egy, a kit a miniszter kiválaszt, mindenik osztályban megbizatik, tekintet nélkül a rangfokozatra, hogy a főigazgató jóváhagyásával vezesse a munkálatokat.

A többiek pedig a főigazgató által úgy osztatnak be, a mint a szolgálat érdeke kívánja.

Távollét vagy akadályoztatás esetén helyettesíthetők, ha a főigazgató jónak látja, valamelyik másik örrel vagy valamelyik könyvtárnokkal is, kinek kijelölése őt illeti.

11. A könyvtárnokok, alkönyvtárnokok, tisztek, irnokok, bérszolgák és kézművesek a főigazgató jelentése és a titkári iroda igazgatójának előterjesztése alapján, a minisztertől nyerik kinevezésüket és elbocsátásukat.

12. Tisztté csak az nevezhető ki, a ki gymnasiumi vagy réaliskolai oklevéllel (diplôme de bachelier de letters, — et des sciences) bír és a felvételi vizsgát sikeresen kiállotta.

E vizsga alól a levéltári paleographusok és a keleti nyelvek iskolájának okleveles növendékei felmentetnek.

A felhatalmazó bizottság és a főigazgató véleménye, valamint a titkári iroda igazgatójának előterjesztése alapján, a miniszter kivételesen egyes pályázóknak, kik legalább 25 s legfőlebb 30 évesek lehetnek, jogosítványt adhat, és ha három évig dolgoznak a címjegyzék irodájában, jelentkezhetnek a tiszti [állás elnyerésénél megkívántató] vizsgálatra, ha oklevéllel nem bírnak is.

13. Alkönyvtárnokká csak az lehet, a ki legalább egy évig tiszti hivatalt viselt és a versenyen, melynek programját a miniszter állapítja meg, kiváló tehetségről ad bizonyóságot.

Bármely tiszt elbocsátható, ha szolgálatai nem találtnak kielégítőknak és megfosztatik a pályázat jogától.

Az alkönyvtárnokok kinevezésök napjától kezdve a negyedik rangfokot foglalják el.

A 12. és 13. pont a számvevő-titkárra nem alkalmazható.

14. A szolgálai állásokra katonaságnál szolgált egyének választandók ki, ha alkalmasok a teendőkre, melyeket a könyvtárban végezniök kell.

15. Az irnokok az első osztályú szolgák közül ujnevezottnak, kik vizsga után kellő képzettségüket megbizonyítják.

16. A fizetések következőleg vannak megállapítva:	
Főigazgató	15,000 fr.
Örök	10,000 „
Segédörök	7,000 „

1. oszt. könyvtárnok	6,000 fr.
2. " " " "	5,500 "
3. " " " "	5,000 "
4. oszt. könyvtárnokok	4,500 "
5. " " " "	4,000 "
6. " " " "	3,600 "
1. oszt. alkönyvtárnokok	3,300 "
2. " " " "	3,000 "
3. " " " "	2,700 "
4. " " " "	2,400 "
Tisztek	1,800 "
Irnokok	1,500—2,400.

Kézművesek és szolgák.

Felügyelő szolga	1,500—1,800 fr.
1. oszt. szolgák	1,300—1,400 "
2. " "	1,100—1,200 "
Felügyelő és szolgáló asszonyok	500— 600 "
A könyvkötő műhely feje	1,800—2,220 "
A belső műhelyben dolgozó könyvkötők	1,300—2,000 "
A belső műhelyben dolgozó nők	800—1,200 "
Enyvezők a metszetek műhelyében	1,100—1,600 "

17. A könyvtár egy hivatalnokának sem szabad más foglalkozást kapcsolni össze azzal, a melyet a könyvtárban folytat.

18. A könyvtárnak bármely rangban levő hivatalnoka fegyelmi büntetést vonhat magára.

E büntetések a bűn nagyságához képest a következők:

1. Feddés a főigazgatótól.
2. A fizetés megvonása bizonyos időre, de mely két hónapnál többre nem terjedhet.
3. Rendelkezés alá bocsátás.
4. Elbocsátás.

E három utóbbi büntetést a tanácskozó bizottság véleménye szerint, a főigazgató jelentése és a titkári iroda előterjesztése alapján a miniszter szabja ki.

Utólagos jóváhagyás reményében a főigazgató kimondhatja a könyvtár látogatásának tilalmát.

19. A főigazgató a miniszternek minden évben jelentést tesz a helyiségek mibenléte, a törvényes letétből jövő szerve-

mények, vásárlások, ajándékok vagy cserék, továbbá a rendezés, a címjegyzékek szerkesztése és nyomtatása, a kutatások és érintkezések, a személyzet munkálatai és a hiteles hely felől.

20. Mindazon intézkedések, melyek a fentebbiekkel ellenkeznek, ezennel érvényen kívül helyeztetnek.

21. A közoktatás, szépművészetek és egyházi ügyek minisztere godoskodik részletes szabályzattal a könyvtári szolgálat apróbb ügyeiről.

Kelt Páris, 1885. jun. 17.

Jules Grévy.

A köztársasági elnök megbízásából a közoktatás, szépművészetek és vallási ügyek minisztere

Rene Goblet.

